

Základní škola Osek, okres Teplice
Hrdlovská 662, 417 05 Osek
tel.: 417 837 125, e-mail: zsosek@zsosek.cz
www.zsosek.cz

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Osek

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Osek

Název zařízení zájmového vzdělávání:

Školní družina při ZŠ Osek

Předkladatel:

ZŠ Osek, Hrdlovská 662, 417 05 Osek

Ředitel školy:

Mgr. Luboš Čapek

Koordinátoři ŠVP:

Mgr. Ivana Kavková – koordinátor pro I. stupeň kavkova@zsosek.cz

Mgr. Jan Sklepník – koordinátor pro II. stupeň sklepnik@zsosek.cz

Kontakty:

telefon: +420 417 837 125

web: www.zsosek.cz

e-mail: zsosek@zsosek.cz

IČO: 490 870 11

IZO: 102465703

RED-IZO: 600084892

Zřizovatel školy:

Město Osek

Zahradní 246

417 05 Osek

IČO: 00266558

telefon: +420 417 837 202

web: www.osek.cz

e-mail: osek@osek.cz

Platnost dokumentu:

Od 1. 5. 2009 na dobu neurčitou

Mgr. Luboš Čapek
ředitel školy

---

zástupce pro 1. stupeň

1. Charakteristika školského zařízení

1.1 Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy Osek, okres Teplice, nachází se ve dvou budovách. V budově Nelsonská probíhá ranní družina a shromažďování dětí po vyučování. Zde využívá ŠD jednu místnost a příležitostně tělocvičnu, učebnu VT, hudebnu a školní dvůr. Odpolední družina probíhá převážně v budově Hrdlovská ve třech místnostech a příležitostně v multimediální učebně a na školním hřišti.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně ZŠ Osek v Hrdlovské ulici, kde je zajištěn i pitný režim ve spolupráci se školní kuchyní.

1.2 Materiální a ekonomické podmínky

V budově Nelsonská je ŠD vybavena zcela novým nábytkem včetně dětské kuchyňky. K dispozici je televizor s DVD přehrávačem, společenské hry, stavebnice i knížky. Využit lze učebnu VT, hudebnu, tělocvičnu a školní dvůr. V předsíni družiny jsou police na školní tašky a umývadla, do ŠD je zavedena telefonní linka.

V budově Hrdlovská jsou k dispozici 2 učebny s obnoveným nábytkem a společná herna. Zde jsou umístěny větší herní prvky – prolézačky, stavebnice, sportovní náčiní. Oddělení ŠD využívají multimediální učebnu k promítání filmů, školní hřiště a blízký les k vycházkám a hrám v přírodě.

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině je stanovena měsíční úplata, jejíž výši stanovuje ředitel podle §14 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Tato úplata platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny. Úplata se z důvodu nepřítomnosti dítěte nesnižuje, je povinná pro každé přihlášené dítě.

1.3 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání zajišťují tři plně kvalifikované vychovatelky s dlouholetou praxí, které se vzájemně doplňují ve svých specializacích:

- Základy práce s počítačem
- Komunikace po Internetu
- Sportovní a pohybové aktivity
- Výtvarná činnost
- Pracovní činnost
- Logopedická náprava

Průběžně si doplňují vzdělání akreditovanými vzdělávacími akcemi v rámci DVPP a samostudiem.

1.4 Charakteristika dětí

Děti přihlášené do školní družiny jsou rozděleny podle věku a délky pobytu ve ŠD do třech oddělení. Věkové rozmezí odpovídá žákům 1. stupně ZŠ, jedná se především o děti z Oseka a spádové obce Háj. Ranní družinu mohou v zimním období navštěvovat též děti nezapsané do ŠD, které dojíždějí autobusem a čekaly by dlouho před školou. Stejně tak i po vyučování.

1.5 Psychosociální podmínky

Vychovatelky ŠD se snaží o navození příjemné, přátelské atmosféry a příznivého sociálního klimatu – otevřenost a partnerství mezi dětmi v komunikaci. Děti jsou vedeny ke vzájemné úctě, toleranci a empatii. Jedním z prostředků je např. pomoc starších dětí mladším při hrách a organizaci zájmové činnosti.

1.6 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou průběžně informováni o činnosti ŠD a spoluúčastní se některých akcí pořádaných ŠD. Naším cílem je spoluúčast rodičů na činnosti ŠD ještě více posílit.

1.7 Velikost a vnitřní organizace

Školní družina se skládá ze 3 oddělení, z toho 1. oddělení je složeno většinou z dětí 1. ročníku maximálně do počtu 30 přihlášených dětí. Druhé oddělení je naplněno žáky ostatních ročníků za stejných podmínek. Zbývají žáci, kteří zároveň brzy po obědě odcházejí, jsou zařazeni do 3. oddělení ŠD. Organizace a provozní doba je stanovena samostatným řádem ŠD.

1.8 Řízení školní družiny

Činnost školní družiny řídí zástupce ředitele pro 1. stupeň, který eviduje pracovní dobu vychovatelek, doporučuje účast DVPP, kontroluje vedení dokumentace, koordinuje činnost vychovatelek podle plánu činnosti a potřeb školy.

1.9 Bezpečnost a ochrana zdraví

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy. Na začátku školního roku jsou všechny děti poučeny o bezpečném chování během pobytu ve ŠD a je o tom učiněn záznam v dokumentaci. Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, společně se ZŠ. S tím souvisí zajištění dostupnosti prostředků první pomoci, kontaktem na lékaře i praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc. Dále je ochrana zdraví dětí zajištěna častým větráním, pobytem na čerstvém vzduchu, zjištěním pitného režimu, čistotou prostor a vhodným nábytkem, který svou velikostí respektuje požadavky na zdravý vývoj dětí. V zimním období se klade důraz na zajištění tepelné pohody v prostorách ŠD.

2. Vzdělávání ve školní družině

2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávání ve ŠD je sestaveno na dobu jednoho vzdělávacího cyklu –pro žáky I. stupně základní školy, přičemž je jeho obsah upraven pro 2 věkové skupiny dětí. Věková hranice není pevně stanovena a důsledně dodržována. Při dělení dětí do oddělení – výchovných skupin hraje důležitou roli věková struktura přihlášených dětí a koordinace provozu školy a školní družiny. Vzhledem k proměnlivosti provozních podmínek v jednotlivých školních rocích je časový plán stanoven pouze rámcově.

2.2 Formy vzdělávání

Vzdělávání probíhá ve formě pravidelné činnosti, příležitostné činnosti a součástí je rovněž otevřená nabídka spontánních činností.

- a) pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a probíhá čase stanoveném řádem ŠD.
- b) příležitostná činnost spočívá v návštěvách akcí pořádaných městem, organizováním celodružinových akcí – sportovních, vědomostních či akcí navazujících na projekty školy.
- c) otevřená nabídka spontánních činností využívá hraček a her, které jsou k dispozici ve ŠD, možnosti práce s různými materiály, četba, poslech písniček a pohádek.

2.3 Cíle vzdělávání

Cíle výchovně vzdělávací činnosti ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy (§ 2 odst. 2 školského zákona). Hlavním cílem je harmonický rozvoj osobnosti s důrazem na mravní a duchovní hodnoty, jejich další uplatnění v osobním i občanském životě. K dalším cílů patří pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a smysl pro sociální soudržnost, vytváření základních pracovních návyků, utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektování etnických, národnostních a kulturních rozdílů, získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně a o ochraně vlastního zdraví.

Při naplňování těchto cílů zohledňujeme věkové a individuální zvláštnosti dětí, jako metody preferujeme hru, navozování modelových situací a využívání spontánní zvědavosti dětí.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Náš vzdělávací program ŠD podporuje ŠVP Čtyřlístek ZŠ Osek, orientuje se především na ty oblasti, které s ohledem na věkovou strukturu dětí a podmínky ŠD může dále rozvíjet. Základními pilíři Čtyřlístku jsou informační technologie, dobré mezilidské vztahy, sport a práce s dětmi s poruchami učení. Proto při aktivitách ŠD často využíváme učebny výpočetní techniky, pěstujeme u dětí vztah k místu, kde žijí, a k lidem, se kterými se ve městě setkávají, pravidelně využíváme školní hřiště pro hry a sportovní aktivity a jako místo pro činnosti dětí volíme okolní přírodu. Těmto oblastem jsme také přizpůsobili i vzdělávací obsah.

4. Obsah vzdělávání, vzdělávací oblasti

4.1 Člověk a příroda

Děti se seznámí s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé. Učí se kladnému vztahu k přírodě a všemu, co k ní patří. Vycházíme ze znalostí získaných při školním vyučování a dále je rozšiřujeme.

Formy – mluvené slovo, internet, malování kresba, práce s přírodninami, vycházky

Činnosti – Didaktické hry s přírodními motivy, práce s přírodním materiálem – lesní skřítkové, zvířátka z kůry, šišek, kamínků, mechu, pozorování živočichů na suchu i ve vodě, pozorování stojaté i tekoucí vody, změn v přírodě během roku, zpracování témat různými výtvarnými technikami:

- a) jaro – probouzení přírody, první květy, návrat ptactva,
- b) léto – koupání, poznatky z dovolených, cestování,
- c) podzim – sběr přírodnin, zazimování zvířátek, zimní spánek zvířat, pomáháme zvířátkům na zimu,
- d) zima – voda a její skupenství, sníh, bobování, stopy zvěře.

Klíčové kompetence

- samostatně pozoruje, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi

Průřezová témata – vazba na environmentální výchovu (ekosystémy, ochrana ŽP)

4.2 Lidé kolem nás

Děti se učí společenskému chování, toleranci, empatii, vzájemné úctě, komunikaci slovní i nonverbální. Setkávají se s druhými lidmi, dospělými i svými vrstevníky. Dodržují pravidla stolování, mezilidské komunikace.

Formy – pozorování, rozhovor, hra, návštěvy kult. zařízení

Činnosti – společenské hry, kvízy, vycházky (počítání aut, poznávání značek, pravidla silničního provozu), malování, návštěvy výstav v ITC Osek, drobné nákupy v obchodech, stolování ve školní jídelně

Klíčové kompetence

- všímá si dění kolem sebe, řeší běžné situace (doprava, komunikace), používá logické myšlení, činnosti dokončuje v daném čase, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova (komunikace, poznávání druhých lidí), Multikulturní výchova

4.3 Člověk a čas

Těžištěm naplňování této oblasti je především budování správného denního režimu, děti se učí přesnosti, dochvilnosti, schopnosti odhadovat čas, vytváření pravidelných návyků, správnému a účelnému využívání volného času.

Formy – mluvené slovo, poslech pohádek, hra

Činnosti – společenské a stolní hry, soutěže, hádanky, práce s encyklopedií (dříve a nyní), práce s počítačem

Klíčové kompetence

- orientuje se v možnostech trávení volného času, vybírá si činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na trávení volného času

Průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání, sebeorganizace, psychohygiena), Mediální výchova

4.4 Člověk a jeho zdraví

Žáci poznávají sami sebe, získávají poučení o zdraví, nemocech, prevenci a odpovědnosti za své zdraví. Pečují o svou osobní hygienu, předcházejí úrazům, dbají o bezpečnost svou i druhých.

Formy – mluvené slovo, besedy, práce s encyklopedií

Činnosti – sestavování desatera zásad péče o zdraví, malba (ovoce, zelenina), vystřihování, modelování, vědomostní soutěže, vycházky, péče o chrup (Zdravé zuby), hygiena před jídlem, oblečení, rozhovor (předcházení úrazům - výbava kola, lékárníčky, chrániče, přilba)

Klíčové kompetence

- získané vědomosti uplatňuje v praktických činnostech, volí správné řešení, odhaduje rizika svých nápadů, k povinnostem přistupuje odpovědně, dbá o své zdraví i zdraví druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí

Průřezová témata – Environmentální výchova (životní styl, zdraví), Osobnostní a sociální výchova (kooperace, seberegulace)

4.5 Celodružinové akce

- návštěvy výstav v ITC Osek
- křeslo pro hosta
- beseda s městskými strážníky
- návštěva kouzelníka
- přírodovědná soutěž „Co nás naučila veverka Zrzečka“
- turnaj v Člověče, nezlob se

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci takových žáků a dále při stanovování vhodných forem integrace a forem práce. Pro žáky se specifickými poruchami učení je možnost zapůjčení didaktických a kompenzačních pomůcek z inventáře školy, jedna z vychovatelek ŠD poskytuje také logopedickou péči. Probíhá také intenzivní spolupráce s rodiči. U dětí se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případech pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu dítěte. Dětem se sociálním znevýhodněním mohou být poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto dětí věnována i přípravě na vyučování. Pokud

zákonný zástupce prokáže, že splňuje podmínky stanovené v § 11 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, může požádat o snížení či prominutí úplaty.

U dětí mimořádně nadaných se jedná především o volbu vhodných forem práce (práce s počítačem, internet, encyklopedie), či začlenění do kolektivu starších dětí.

6. Podmínky přijetí, průběhu a ukončení vzdělávání

ŠD je určena především pro žáky I. stupně, v odůvodněných případech může být do ŠD zařazen i žák II. stupně .

Přihlášení - rodiče vyplní zápisový lístek ŠD, v případě, kdy nemohou být zařazeni všichni přihlášení žáci, rozhoduje o zařazení zřizovatel. Za žáky přihlášené k pravidelné docházce se považují žáci navštěvující družinu alespoň tři dny v týdnu. Do oddělení ŠD lze zapsat maximálně 30 pravidelně docházejících dětí.

Dočasné umístění žáků do ŠD - pobyt ve ŠD mohou využít všichni dojíždějící žáci (ráno do 7.30 hod, po vyučování do 12.45 hod).

Průběh vzdělávání - třídní učitel předává žáky přihlášené do ŠD osobně ve ŠD. Ze ŠD odcházejí žáci pravidelně na základě údaje v písemné přihlášce rodičů, v případě změny na základě písemné žádosti rodičů.

Odhlášení - písemnou formou ke konci měsíce.

Vyloučení - ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud žák soustavně nebo nějakým významným způsobem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

O ukončení zájmového vzdělávání se nevydává žádný doklad.